

MUZEUL TOMA STELIAN

DESENUL ITALIAN

IN SECOLELE AL XVI-lea — XIX-lea

E X P O Z I Ț I E

DE DESENURI ORGANIZATĂ CU ÎNALȚUL
CONCURS AL DIRECȚIUNEI ARTELOR FRUMOASE
DIN ITALIA ȘI AL COMISIUNEI NAȚIONALE ITA-
LIENE DE COOPERAȚIE INTELLECTUALĂ

5 NOEMVRIE — 25 DECEMVRIE 1932

DESENUL ITALIAN
ÎN SECOLELE AL XVI-lea – XIX-lea

CUVÂNT ÎNAINTE.

CU expoziția desenului italian Muzeul Toma Stelian face un pas mai mult întru executarea planului pe care îl anunțase anul trecut, la deschiderea expoziției desenului francez. După prezentarea, în cadrul intim al muzeului nostru, a unor opere semnate de cele mai prestigioase nume ale artei secolului al XIX-lea, un Delacroix, un Ingres, un Degas, anul acesta vom admira desenele acelor artiști, care fac din școala italiană a Renașterii și a secolelor următoare, una din manifestațiile culminante ale geniului omenesc. Deși operele măestrilor geniali, pe care îi admiră lumea întreagă sunt puțin numeroase, — și acest lucru se explică, — în afară de desenele minunate ale lui Tintoretto, pe care Galleria Uffizi ni le-a împrumutat cu o mărinimie pentru care îi suntem recunoscători, expoziția va oferi totuși artiștilor și amatorilor dela noi prilej de analiză și de învățatură. Andrea del Sarto, Pontorno, Guercino și alții, mult mai bogat reprezentați, sunt izvoare de adâncă și curată mulțumire. Afară de aceasta, în totalitatea ei, expoziția oferă o unitate pe care toți cei familiarizați cu arta italiană și cu evoluția ei, nu o vor nega.

O manifestare de așa proporții, pe aceste vremuri de restricții și de economii forțate, n'a fost posibilă decât grație intervenției E. S. Ministrului Italiei la București MARCHIZUL PREZIOSI și a Comisiunii Naționale de Cooperație Intelectuală, prezidată de fostul Ministru de Justiție și actualul Ministru de Stat, profesorul ALFREDO ROCCO. Direcțiunea Muzeului le aduce, și pe această cale, cele mai calde mulțumiri, sigură că interpretează astfel sentimentele tuturor Românilor doritori de a vedea cât mai strânse legăturile culturale dintre Italia și noi. Mulțumim de asemenea profesorului ROBERTO PARIBENI, directorul general al Artelor Frumoase în Italia, care a îngăduit ca cele patru mari colecții de desene, Corsiniana, Uffizi, Accademia din Veneția și Galleria din Bologna, să ne trimită câteva din foarte prețioasele opere ce posedă.

O expoziție reclamă însă o corespondență destul de voluminoasă, pregătitoare; o alegere a operelor, liste, fișe, fotografii, fără să mai vorbim de demersuri repetate. Toate s'au efectuat cu bunăvoință și pricepere de cei patru directori ai galeriilor susmenționate, de d-l GIUSEPPE RIGHETTI, harnicul secretar al Comisiunii naționale italiene și de colaboratorii săi, de contele PELLATI, inspector superior al Artelor Frumoase, dar mai ales de profesorul HERMANIN, suprintendentul Muzeelor romane și comisarul italian al expoziției. El n'a pregetat să vină la București, să ne ajute la aranjarea operelor și să ne împartă și nouă, într'o conferință publică, câteva din cunoștințele lui solide și bogate asupra artei italiene.

La București am întâlnit, de asemenea, un neprețuit concurs. Miniștrii de Instrucție, profesorii N. IORGA și D. GUSTI, pe de o parte, Consiliul artistic al Muzeului, în frunte cu profesorul Dr. I. CANTACUZINO pe de alta, ca și d-l TILEA, Subsecretarul de Stat pe lângă Președinția Consiliului, Direcțiunea Presei și șeful ei, prietenul EUGEN FILOTTI, Casa Școalelor și d-l TH. ALESSEANU, ne-au dat, unii aprobările necesare, alții tot sprijinul lor. Cu toată vitregia timpurilor s'au putut găsi banii necesari, foarte puțini, fără de care nu puteam nimic înfăptui.

Nu pot termina aceste rânduri fără să exprim, odată mai mult, lui JEAN STERIADI recunoștința mea pentru ajutorul dat în toate fazele pregătitoare ale expoziției. Mulțumesc de asemeni studenților mei, devotați și sânguitori, care au colaborat la redactarea și tipărirea catalogului și la așezarea operelor în diversele săli.

În afară de desaturile trimise de muzeele italiene s'au expus peste 100 bucăți luate din colecțiuni românești. Cele mai multe provin din tezaurul așa de variat în lucruri prețioase al profesorului Dr. I. CANTACUZINO, Direcțiunea Muzeului îi aduce, și pentru aceasta, cele mai calde mulțumiri.

DIRECȚIUNEA MUZEULUI

INTRODUCERE.

Rare ori fenomen artistic, de importanță europeană, s'a confundat mai complet cu geniul și cu energiile creatoare ale unei nații, într'un moment dat, de cum s'au confundat Renașterea și poporul italian. Toată acea pornire irezistibilă spre cunoaștere care este, în primul rând, o nevoie de liberare a spiritului și prin care se distinge mai bine de un secol din istoria lumii occidentale, ar fi imposibil de explicat fără Italia. Ceea ce alte neamuri au adăugat manifestărilor italienești, pe terenul artei și poate chiar pe cel al gândirii în genere, oricât s'ar părea de important la prima vedere, nu e, de cele mai multe ori, decât ecoul ori prelucrarea, conform altui temperament, a unor sugestii venite din Peninsula. Renașterea poate fi considerată pe dreptate ca o exteriorizare a sufletului italian.

Ea este prezentată de mulți ca o întoarcere la idealul clasic, mai ales grecesc, ca o reînviere a unor dogme artistice, a unor procedee chiar, și a unor concepții de mult dispărute. Astfel văzut, acest mare capitol din istoria omenirii riscă însă să apară diminuat și să fie incomplet înțeles. Deosebirea între Renaștere și epocile care o preced nu ni se pare a consta atât în fondul cunoștințelor, în calitatea intrinsecă a « adevărilor »

care au curs, cât în felul în care aceste « adevăruri » au fost dobândite. Renașterea este mai ales metodă și atitudine a spiritului. Tradiției și superstiției, care dominase până la tiranie toate formele activității epocilor anterioare, se substituie nevoia de a ști, de contact direct cu natura, de adevăr nemijlocit, bazat pe constatările simțurilor, controlate de rațiune. De sigur, omul Renașterii, acea unitate armonioasă, în care judecata și spiritul critic au din nou un rol primordial, nu este prea deosebit de omul clasic. Ideile moralizatorilor, ale poezilor, ale istoricilor, filozofilor și artiștilor lumii vechi nu puțin au contribuit la formarea omului secolului al XV-lea și al XVI-lea. Dar imaginile lor nu-si și nu pot fi absolut identice. La atâtea secole de distanță peste care trecuse creștinismul creator de credințe nouă, cele două portrete prezintă diferențe notabile. Iar partea durabilă a Renașterii are o fisionomie proprie, în artă poate mai mult decât în alte domenii, posedă un stil inimitabil, o sevă proaspătă și abundentă, o evidență pe care le-am căuta zadarnic în simplele pastişări ale antichității, întâlnite la neoclasicii dela finele secolului al XVIII-lea și dela începutul secolului al XIX-lea.

În dorința de a cunoaște și de a explica natura și pe om, pe care o considerăm ca o trăsătură caracteristică a acestei epoci, atât de deosebită de vremurile precedente, arta joacă un rol de căpetenie. Trupul nostru, sentimentele ce ne stăpânesc și care modifică așa de considerabil trăsăturile feței, ca și gesturile ori atitudinea noastră, peisagiul în care se desfășoară activitatea noastră, sunt analizate cu nesfârșită curiozitate. Iar desenul, posibilitate pentru artist de notare repede și expresivă a atâtor lucruri atât de pasionante, devine

limbajul lui favorit. Niciodată acest procedeu, unul din cele mai intelectuale în artele plastice, nu s'a practicat pe o mai mare scară decât în Renaștere și în secolele imediat următoare. După mai bine de 400 de ani, cu toate pierderile suferite, cu toate distrugerile efectuate de oameni și de timp, colecțiile importante sunt încă pline de desenuri. Renunțând la formulele transmise de înaintași, la afirmațiile bazate numai pe autoritatea credinței, artiștii simt nevoia să-și exprime convingerile lor actuale, să-și spună punctul lor de vedere, fără considerație pentru operele trecutului. Ei rup legăturile cu cei care i-au precedat și, pentru a-și manifesta independența lor întregă, au adesea tendința de a apuca pe căi opuse. Cu o încredere în forțele proprii, cu perseverența caracteristică tuturor deschizătorilor de drumuri nouă, ei desenează și iar desenează. Numai astfel ajung să-și controleze și să-și precizeze gândul, să-i dea forma cea mai convingătoare. Din idealul și din normele epocelor precedente aproape nimic nu mai rămâne în picioare. Compoziția, gruparea personajilor, fondul pe care se desprinde o scenă, aspectul chiar și anatomia figurilor sunt acum altele. Una câte una dispar toate însușirile artei gotice, ultima și cea mai strălucită fază a artei creștine pure. Simetria grupării așa de frecventă până atunci, multiplicitatea până la oboseală a personajilor, înfățișarea ascetică și aproape stereotipă, fac loc unei simplificări, unui aranjament concentrat, în care atitudinea, gestul, uneori chiar simplele cute ale drapeurilor au un rol precis și bine chibzuit.

La nevoia de a crea un repertoriu nou, o nouă poetică și chiar o nouă dramaturgie, dela care să se

inspire artistul însuși și numeroșii lui discipoli, lucru care nu se obține decât cu penița în mână, și care explică numeroasele desene produse în această vreme, se mai adaugă și alte cauze, care conduc la același rezultat. Atât tempera, cât mai ales fresca, procedeele obișnuite ale timpului, aproape nu admit o corectare a lucrării executate. Revenirile, ceea ce se numește în termen de atelier « un repentir », sunt excesiv de rare. Înainte de a proceda la expresiunea definitivă, pictorul trebuie să fie absolut stăpân pe compoziția lui. Acea stăpânire nu se obține însă decât prin nenumărate schițe și proiecte. De aci necesitatea pentru el de a fi un desenator, de a consacra acestei formațiuni de bază luni și ani îndelungați. Iar când maestrul are atelierul plin de elevi, ceea ce este adesea cazul, el este încă obligat ca prin desenele lui să le ofere exemple serioase pentru a le forma ochiul, mâna și spiritul.

Cu timpul însă, familiarizarea artiștilor cu trupul omenesc ajunge atât de completă, voluptatea de a cunoaște și de a reda acel trup, în toate aspectele lui, devine un sentiment atât de îmbătător, încât, spre sfârșitul secolului al XVI-lea și în tot secolul al XVII-lea, asistăm la adevărate orgii de desenator. Mănași încă și de dorința de a uimi pe amatori, de a-și umili rivalii, de a-și arăta o știință și o promptitudine a mâinei, care merge până la virtuositate fulgerătoare, ca și Hokusai la Japonezi, ei merită să fie numiți « nebuni de desen ». Posibilitatea de a imagina și de a reda un trup în mișcare, fie ea cât de îndrăzneată, cât de supranaturală, biciuește imaginația lor aprinsă. Ei nu mai văd pe om decât liberat de legile gravitației, sburând în aer, frânt, svârcolindu-se în mișcări aproape desor-

donate, prezentat în ne mai pomenite racursiuri. Dela primele timpuri ale Renașterii până la această din urmă perioadă asistăm astfel la o perfecționare continuă a artei desenului, apoi la o decadență a ei, venită tocmai din excesul îndemânării. Și unul și celălalt din aceste două aspecte se pot urmări pas cu pas. Pe acest grafic imens reprezentând evoluția desenului în Italia în perioada ei artistică cea mai înaltă, natura intimă a diferiților artiști se înscrie adesea cu o precizie și cu o evidență, pe care le-am căuta zadarnic în operele lor pictate. Dela linia pură, fără o ezitare și fără o întrerupere, care, disprețuind umbrele și accentele, vrea să fie o traducere aproape abstractă a vieții, trecem la curbele turmentate, străbătute parcă de fiori, ale imaginilor lăsate de Tintoretto și de imitatorii lui. Trăsătura indefectibilă a primilor artiști izbutește să ne prezinte nu numai aspectul exterior al ființelor, ci masa lor, părțile solide, oasele, mușchii, articulațiile care nu se văd, dar care constituesc adevărata structură. Este timpul simplității și al unei științe suverane. Această artă purificată, despoiată de tot ce este inutil, nu e decât semnul vizibil al unor spirite largi, cuprinzătoare, în care totul se traduce prin armonie și măsură, servite de cele mai perfecte mijloace de expresie. În echilibru nestabil, bărbații și femeile aruncați în deseurile celorlalți, par târiși de un teribil vârtej. Cascada sublimă a păcătoșilor din « Judecata din urmă » este modelul dela care se inspiră autorii lor. Temperamentul neliniștit și pătimaș al lui Tintoretto exagerează însă modelele moștenite dela Titanul din Capela Sixtină. Simțim pe neîmplânzitul venețian frământând parcă acele trupuri vânjoase și

pline de noduri, făcându-le să se supună voinții lui neînfrânte și inteligenții lui paradoxale.

La începutul acestei mișcări, în toată perioada de pregătire și de căutare, la toți cei pentru care Renașterea este mai ales observație atentă și redare precisă a naturii, desenul respiră un echilibru, un rar sentiment de vioiesie. Gingășia și lirismul sunt calitățile lui izbitoare, chiar în acele opere din care forța nu e absentă. Corpurile, de proporțiuni atletice, sunt văzute cu o ascuțime, care le individualizează pe fiecare. De aceea nimic mai deosebit de statuetele grecești, pe care totuși le amintesc adesea prin formele puternice și bine proporționate, ca figurile lui Mantegna. Exact și nervos desenate, ele ne izbesc în același timp prin preciziunea detaliilor infinite, prin toate acele multiple accente care creează asemănarea, dar și printr'un aspect de monumentalitate grandioasă, unit cu un sentiment de o poezie aspră și intens dramatică.

Tot secolul al XV-lea și prima jumătate a secolului al XVI-lea sunt pline de artiști pentru care compoziția în alb și negru, uneori accentuată prin câteva trăsături de cretă, albă ori roșie, de guașe, de acuarelă, este modul cel mai natural de a se exprima. La drept vorbind, pentru mulți din ei, mai ales când vorbim de Florentini, tabloul pictat nu este decât un desen, de însemnate proporții, colorat. Armonia de tonuri, o simțim bine, este departe de a avea pentru acești pictori importanța ei de mai târziu, după desvoltarea școlii venețiene. Nimic nu înlocuește, pentru acești desenatori născuși, mulțumirea produsă, când de silueta personagiilor profilându-se pe fondul tabloului, când de arabescurile, de o calligrafie savantă și rafinată, ale contururilor lor întretăiate.

In această perioadă desaturile lui Leonardo, lui Rafael, lui Michel Angelo ne oferă uneori nu numai aspecte inedite ale geniului lor, dar încă minuni în fața cărora rămânem muși de admirație. Primul este preocupat de calitatea misterioasă a umbrelor. Fără să neglijeze particularitățile unei figuri, chiar când ea ieșe cu totul din normal și intră în domeniul monstruosului — dovadă atâtea grotești și caricaturi de care sunt pline caietele lui da Vinci — el aspiră să redea suavitatea unui obraz plătând, pe care lumina se îngână cu umbra (calitate pe care o împarte de altminteri cu Corregio), ori cutele minuțioase ale unei nobile și grele draperii. Rafael este regele necontestat al formeii ample, desăvârșite în proporțiile și în atitudinea ei. Desenul lui are calitatea unei melodii. Cu puține umbre, neintrând mai niciodată în prea mărunte detalii, în figuri izolate sau în grupe care au ceva din eternitatea și din calmul frontoanelor Partenonului, el încântă și odihnește spiritul. Niciodată noțiunea de frumusețe n'a fost mai nedespărțită de cea de echilibru și de sănătate ca în compozițiile lui Sanzio. Michel Angelo este o altă natură. Trupul omenesc, al cărui cântăreț sublim este, nu este niciodată altfel conceput decât ca un receptacol de suferință, de revoltă, de putere vulcanică, gata să izbucnească și să provoace cataclisme. Eroii lui, frumoși și melancolici, sunt ca niște arcuri încordate pe care forțe misterioase îi domină și-i împiedecă să se manifeste. Dela acești corifeii ai artei nu avem decât puține exemple în expoziția noastră. Regulamente severe opresc galeriile italiene să împrumute pentru mai multă vreme operele acestora. În Andrea del Sarto, bine reprezentat prin nume-

roase studii, ne poate face să ne închipuim, până la un oarecare punct, efectul unui desen de Rafael; un Baccio Bandinelli, ecoul destul de îndepărtat al lui Michel Angelo, geniul patetic al acestuia.

Expoziția abundă însă în opere semnificative ale artiștilor din mijlocul și a doua jumătate a secolului al XVI-lea, mai ales din școala florentină și ale artiștilor Barocului. Andrea del Sarto, semnalat mai sus, Pontormo, sunt minunați mănuitori ai creionului. Studiile lor arată, odată mai mult, câte încercări preced, în genere, operele complete pe care le admirăm în muzee. Forță, imaginație, un dar de sinteză expresivă, nici una nu lipsește din calitățile la care epoca noastră este atât de sensibilă. În fruntea tuturor trebuie însă să așezăm pe Tintoretto și desenele sale, variațiuni nemuritoare pe teme care îi vin din contactul cu Michel-Angelo. Cigoli, Luca Cambiaso, Luca Giordano, frații Carracci, Baroccio, în acest secol al XVI-lea și în cel următor, ne lasă lucrări în alb și negru de mare calitate și de un intens sentiment dramatic. Unii, în genul nobil, bazat pe tradiția lăsată de mării înaintași, alții într'un spirit cu totul opus, conform naturii lor violente și impulsive, conducând condeiul cum ar conduce o floretă, în trăsături calme și sigure ori în notări care au neprevăzutul și promptitudinea fulgerului, au produs nenumărate proiecte și schițe. Ceea ce este semnificativ și ne arată importanța desenului pentru cunoașterea temperamentului real al unui pictor, este că aceste proiecte pline de joc și de avânt, s'au tradus deseori prin lucrări mult mai potolite. Toată căldura din schițe s'a răcit. Simplificările curagioase, liniile rezumatoare, petele de umbră evo-

catoare de mister, au făcut loc unei banale corecțiunii, cum e adesea cazul la Luca Giordano ori la Cambiaso.

Un loc aparte în arta grafică a secolului al XVII-lea îl ocupă Guercino. El unește grația cu forța, iar trăsătura lui energică, când neprevăzută și săltăreață, când calmă și sculptând formele, de un negru intens și catifelat, se recunoaște de departe. Portretist sau creator de peisagii imaginare, el știe să împreune elemente copiate fidel după natură cu viziuni din închipuirea lui bogată. La egală distanță între vis și realitate, scenele ce ne reprezintă au toată preciziunea acesteia și tot farmecul nostalgic al lucrurilor fantastice. El a produs enorm ca desenator. Expoziția noastră oferă câteva din operele lui de seamă, atât în domeniul portretului, cât și în cel al peisagiului.

Secolul al XVII-lea asistă la o înflorire fără seamăn a picturii destinată plafoanelor. Barocul, făcând din cupolă unul din elementele majore ale concepției sale arhitectonice, a provocat în același timp dezvoltarea picturii decorative. Sfinți în extaz, Fecioara sau Christos glorioși, răpiri la cer, triumfuri sacre, se înmulțesc în proporții nebănuite. Noui prilejuri de studii pentru desenatori, noi ocazii de a-și arăta abilitatea în compoziții de perspectivă plajonantă. La toate cauzele notate în cele precedente, care explică dezvoltarea desenatorilor în Italia, se mai adaugă și aceasta. Iar Veneția, cu decoratorii ei vestiți, se va pune în fruntea acestui gen. Giovanni Battista Tiepolo și urmașii lui direcți, încheie epoca marilor maeștri. Cu toate semnele evidente ale decadenței, atunci când îl comparăm cu geniile secolelor al XV-lea și al XVI-lea, Tiepolo

este tot din sângele lor. La multe din calitățile acelora, el adaugă un sentiment al grației, comun secolului al XVIII-lea, o înțelegere a temperamentelor excepționale până la bizarerie, care îi este proprie. Iar un simț care nu dă greș în mănuierea armoniilor blonde, chiar atunci când nu se servește de culoare, îl pune de-a dreptul alături de Veronese. Desenurile sale sunt traduceri fermecătoare ale acestor daruri primite din belșug. În brunul cald al bistrului el știe să redea, cu o întorsătură de pensulă, cu un mic accent, cu o linie șerpuitoare, strălucirea mată a carnațiilor, culoarea schimbătoare a stofelor, morbidezza seducătoare a atitudinilor. Și el este slab reprezentat în expoziția noastră. Alături de Tiepolo, mai jos decât el, Piazzetta, Guardi, oferă în desen notele voluptuoase ale unui sfârșit de veac care este, în același timp, ultimul ecou al artei italiene mari. În abrevieri, care ascund o știință desăvârșită a efectului, pe o hârtie de un grăunte și de un aspect cu totul particular, palid-cenușie cu reflexe aproape irizate, Guardi notează aproape numai petele de umbră, lăsând să joace între ele nuanța deschisă a fondului. Clădirile iau un aspect feeric, persoanele capătă o ușurință ireală. Arta italiană se termină în foc de artificii și în apoteoză.

Secolul al XIX-lea, fără să fie așa de șters, cum este în genere privit în străinătate, este totuși o epocă de prefaceri și de pregătire. Artiști onorabili continuă o muncă desinteresată și cinstită, al cărei răsunset trece rareori dincolo de hotarele micilor lor patrii. Țara este îmbucătățită, și această diviziune, de un alt caracter decât cea care producea emulație între cetăți, în secolele trecute, paralizează și întristează. Odată cu unirea

Italiei asistăm însă la un nou Rinascimento, ale cărui roade pe terenul artei încep să se simtă. Am preferat însă, pentru o mai deplină înțelegere a evoluției desenului italian și pentru prezentarea lui ca o unitate, să încheiem expoziția noastră cu ultima perioadă de renume mondial, adică cu sfârșitul secolului al XVIII-lea¹).

G. OPRESCU

---

¹) În alegerea deseneurilor pentru ilustrarea catalogului am fost condus mai ales de dorința de a prezenta cercetătorilor opere din colecții inaccesibile. Este motivul pentru care numărul lucrărilor din colecțiuni române este așa de mare.

COMITETUL DE PATRONAGIU

- PROF. D. GUSTI, Ministrul Instrucției.
- D. GHIKA, Ministrul României în Italia.
- PROF. N. IORGA, fost Ministru de Instrucție.
- PROF. Dr. I. CANTACUZINO, Președintele Consiliului Artistic al Muzeului.
- PROF. Dr. C. ANGELESCU, fost Ministru de Instrucție.
- I. TILEA, Subsecretar de Stat.
- TH. ALESSEANU, Administrator General al Casei Școalelor.
- EMANOIL BUCUȚA, Secretar Ceneral al Ministerului Cultelor și Artelor.
- G. BALȘ, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
- PROF. LEONARDO BISTOLFI, Senator, Vice-președinte al Sub-comisiunii pentru arte a Comisiunii Italiene de Cooperație intelectuală.
- PIETRO CANONICA, Membru al Academiei Italiene.
- V. CIOFLEC, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
- PROF. ARDUINO COLASANTI, Universitatea din Roma.
- FRANCESCO ERCOLE, Ministru al Educației Naționale (Roma).
- MARCHIZUL PREZIOSI, Ministrul Italiei în România.
- PROF. ALFREDO ROCCO, Ministru de Stat, Președinte al Comisiei Naționale Italiene de Cooperație intelectuală.
- PROF. ROBERTO PARI-BENI, Director al Artelor frumoase (Roma).
- PRINCIPE GELASIO CAETANI, Președinte al Comitetului Național al Artelor frumoase (Roma).

- EUG. CRĂCIUN, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
 PROF. C. IONESCU-MIHĂEȘTI, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
- I. JALEA, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
 I. MINULESCU, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
 PROF. GAETANO MORETTI, Școala politehnică din Milano.
 UGO OJETTI, Membru al Academiei Italiene.
 MARCELLO PIACENTINI, Membru al Academiei Italiene.
 ST. POPESCU, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
 CORRADO RICCI, Senator.
 GIUSEPPE RIGHETTI, Secretar general al Comisiei Naționale Italiene de Cooperație intelectuală.
 PROF. ATTILIO ROSSI, Inspector principal al Artelor frumoase, (Roma), Secretar principal în Institutul Internațional de Cooperație intelectuală (Paris).
- A. SIMU, Fondatorul Muzeului Simu.
 I. STERIADI, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
 ETTORE TITO, Membru al Academiei Italiene.
 PROF. G. ȚIȚEICA, Președinte al Comisiunii Naționale Române de Cooperație intelectuală.
 PROF. PIETRO TOESCA, Universitatea din Roma.
 A. VERONA, Membru în Consiliul Artistic al Muzeului.
 K. ZAMBACCIAN, Colector de artă.

COMITETUL EXECUTIV

- EUG. FILOTTI, Directorul Presei, pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri.
 PROF. GINO FOGOLARI, Suptendentul artei medievale și moderne, Veneția.
 M. GIULIANO, Secretarul adjunct al Comisiunii Naționale Italiene de Cooperație intelectuală.

- PROF. FEDERICO HERMANIN, Suprintendentul muzeelor din Roma, Comisar italian al expoziției.
- DR. EMILIO LAVAGNINO, Inspector al Galeriei din Roma.
- PROF. ENRICO MANCESI, Director al Pinacotecei din Bologna.
- PROF. G. OPRESCU, Directorul Muzeului, Comisar român al expoziției.
- DR. NICOLA MARIO ORAZI, Șef al direcțiunii Monumentelor, și Galerieilor, Ministerul educației, Roma.
- CONTE PELLATI, Inspector superior al Artelor frumoase, Roma.
- DR. ALFREDO PETRUCCI, Conservator adjunct al Cabinetului de Estampe, Roma.
- PROF. GIOVANNI POGGI, Suprintendentul artei medievale și moderne, Florența.
- DR. ALDO DE RINALDIS, Directorul galeriei de artă antică (Corsiniana), Roma.
- I. STERIADI, Directorul Muzeului Kalinderu.
- PROF. NELLO TARCHIANI, Director al Galeriei Uffizi, Florența.
-

C A T A L O G ¹⁾

ABBATE (Nicolò del). (Modena 1512 — Franța 1571).

1. Personajiu antic.

(L. 0,137 × Î. 0,115). Peniță.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

ALBANI (Francesco). (Bologna 1578 — 1660).

2. Isus între tâlhari.

(L. 0,210 × Î. 0,330). Peniță, pe hârtie cenușie deschis.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

3. Evanghelistul Matei.

(L. 0,120 × Î. 0,155). Peniță și acuarela.

Provine din colecția Artaria.

COLECȚIA PROF. Dr. CANTACUZINO.

ALBERTINELLI (Mariotto). (Florența 1474 — 1515).

4. Buna Vestire.

(L. 0,253 × Î. 0,363). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

ALGARDI (Alessandro). (Bologna 1602 — 1654).

5. Studii pentru o fântână.

(L. 0,257 × Î. 0,190). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

---

¹⁾ Notele relative la desaturile împrumutate de colecțiile italiene au fost redactate de conservatorii acestora. Cele privitoare la operele împrumutate de colecționarii români au fost redactate în colaborare cu d-na Dorica Voinescu și d-l Giuseppe Sabbarese, studenți în Istoria Artei.

DIRECȚIUNEA.

ALLORI (Cristofano). (Florența 1577 — 1621).

6. Figură de bărbat, pe jumătate, împingând o pârghie.
Prima concepție pentru văslașul din « Ospitalità di S. Giuliano », din Galleria Pitti.
(L. 0,395 × Î. 0,247). Creion negru și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

7. Diferite studii pentru « Giuditta » din Galleria Pitti.
(L. 0,210 × Î. 0,270). Creion negru și roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

8. Studiu pentru « Giuditta » din Galleria Pitti.
(L. 0,382 × Î. 0,757). Creion negru și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

9. Studiu de draperie.
(L. 0,395 × Î. 0,260). Creion negru și cretă, pe hârtie cenușie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

10. Autoportret. Studiu pentru capul lui Olofern din tabloul « Giuditta », din Galleria Pitti.
(L. 0,245 × Î. 0,172). Creion negru, roșu și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

11. Studiu de mână pentru « Giuditta ».
(L. 0,195 × Î. 0,207). Creion negru și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

12. Două capete, unul de bărbat și altul de adolescent.
(L. 0,195 × Î. 0,257). Creion negru și roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

13. Cap de bărbat, cu mustăți și barbă.
(L. 0,245 × Î. 0,172). Creion negru și roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
14. Portretul artistului.
(L. 0,340 × Î. 0,247). Cărbune negru și cretă, pe hârtie verzuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
15. Cap de bătrân chiel, întors spre stânga.
(L. 0,180 × Î. 0,150). Creion negru și cretă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
16. Cap de bărbat.
(L. 0,180 × Î. 0,150). Creion roșu, negru și cretă, pe hârtie verzuie
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

D'ANDREA (Agnolo numit Del Sarto).
(Florența 1486 — 1531).

17. Studiu de draperie, care a servit pentru Fecioara din tabloul « Assunta », din Galleria Pitti (Florența).
(L. 0,260 × Î. 0,210). Creion negru.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
18. Soldat, probabil studiu pentru Sfântul Mihail, din tabloul numit « dei quattro Santi ».
(L. 0,280 × Î. 0,130). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
19. Studiu pentru Sfântul Ioan.
(L. 0,400 × Î. 0,180). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
20. Studiu pentru Sfânta Margareta din Domul dela Pisa.
(L. 0,195 × Î. 0,145). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

21. Studiu pentru trei amorași.
(L. 0,200 × Î. 0,277). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
22. Studiu pentru brațul drept al primului apostol din
«Cenacolo di S. Salvi» (Florența).
(L. 0,190 × Î. 0,210). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
23. Studiu pentru Fecioara din «Assunta» din Galleria
Pitti (Florența).
(L. 0,265 × Î. 0,190). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
24. Studiu pentru «Ritratto dello Scultore» din National
Gallery din Londra.
(L. 0,130 × Î. 0,125). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
25. Studiu pentru capul Fecioarei din «S. Famiglia», din
Galleria Pitti (Florența).
(L. 0,157 × Î. 0,112). Creion roșu, pe hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
26. Diverse studii de draperii, pentru personagiile dela
No. 28.
(L. 0,280 × Î. 0,200). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
27. Studiu de draperie, pentru nudul dela No. 28.
(L. 0,240 × Î. 0,110). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

28. Nud de tânăr, cu capul întors. Studiu pentru unul din căpitaniii trădători de patrie, spânzurați în efigie pe zidul Palatului dela Mercatanzia.

(L. 0,240 × Î. 0,110). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

29. Studiu de soldat cu capul întors, pentru unul din căpitaniii trădători de patrie, spânzurați în efigie pe zidul Palatului dela Mercatanzia.

(L. 0,270 × Î. 0,190). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

30. Studiu pentru îngerul din dreapta din « Pietà », gravată de Agostino Venețianul.

(L. 0,277 × Î. 0,340). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

31. Studiu pentru Sfânta Caterina din tabloul dela Berlin.

(L. 0,210 × Î. 0,280). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

32. Studiu, pentru capul celui de al 3-lea apostol din « Cenacolo di S. Salvi » (Florența).

(L. 0,250 × Î. 0,185). Creion negru.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

ANONIM (secolul al XVI-lea).

33. Sfânta Fecioară.

(L. 0,172 × Î. 0,280). Peniță și laviu (bistre).

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

ANONIMI (secolul al XVII-lea).

34. Caricaturi.

(L. 0,230 × Î. 0,322). Peniță și laviu (bistre).

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

35. Monte Dragone și Vila Taverna, la Frascati.
(L. 0,427 × Î. 0,293). Peniță și laviu (bistre).
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

36. Peisagiu cu figuri.
(L. 0,460 × Î. 0,325). Laviu (tuș) și sanguină.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

ANONIM VENEȚIAN (secolul al XVIII-lea).

37. Adorația Magilor, pe un fond de ruine.
(L. 0,263 × Î. 0,398). Peniță și laviu.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

BACICCIA. Vezi Gaulli.

BACCIO BANDINELLI. Vezi di Michel — Agnolo.

BARBIERI (Giovanni Francesco, numit il Guercino). (Cento
1590 — Bologna 1666).

38. Figură de bărbat, răsfoind o carte.
(L. 0,305 × Î. 0,230) Peniță și laviu (sepia).
R. GALLERIA DI BOLOGNA.

39. Peisagiu.
(L. 0,455 × Î. 0,340). Peniță.
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

40. Fecioara cu Pruncul.
(L. 0,335 × Î. 0,285). Peniță.
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

41. Studiu de femeie cu un copil și cu un vas de flori.
(L. 0,190 × Î. 0,200). Sanguină pe hârtie cenușie.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

42. Studiu de ingeri.
(L. 0,230 × Î. 0,190). Peniță.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

43. Studiu. Cap de bărbat.
(L. 0,155 × Î. 0,150). Peniță.
R. ACCADEMIA. VENEȚIA.
44. Sfânta Familie.
(L. 0,260 × Î. 0,220). Peniță.
R. ACCADEMIA. VENEȚIA.
45. Venus arzând arcul și săgețile amorului.
(L. 0,294 × Î. 0,270). Sanguină.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.
46. Personagii mitologice.
(L. 0,169 × Î. 0,198). Peniță.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.
47. Peisagiu cu ruine și personagii.
(L. 0,420 × Î. 0,277). Peniță.
Provine din colecțiile W. A. Freund, Artaria, și alte două nedeterminate.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.
48. Peisagiu.
(L. 0,190 × Î. 0,130). Peniță.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.
49. Arbore.
(L. 0,098 × Î. 0,257). Peniță și laviu (tuș).
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.
50. Peisagiu.
(L. 0,286 × Î. 0, 203). Peniță.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.
51. Portretul unui papă.
(L. 0,142 × Î. 0,130). Peniță.
Provine din colecțiile Th. Hudson, Th. Thane și A. Beugo.
A fost gravat.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

ȘCOALA LUI GUERCINO (secolul al XVII-lea).

52. Fecioara cu Pruncul.

(L. 0,172 × Î. 0,227). Sanguină.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

BAROCCIO (Federigo-Fiori). (Urbino 1526 sau 1528 — 1612).

53. Doi amorași sburând.

(L. 0,270 × Î. 0,180). Creion negru și cretă, pe hârtie gălbuie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

54. Amoraș dormind.

(L. 0,280 × Î. 0,210). Creion negru și roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

55. Studiu de amorași sburând, pentru tabloul Sfintei Lucia, dela Louvre.

(L. 0,420 × Î. 0,280). Creion negru și roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

56. Studiu pentru cerșetorul din tabloul « La Madonna del Popolo », dela Galleria Uffizi.

(L. 0,230 × Î. 0,190). Creion negru și laviu, pe hârtie gălbuie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

57. Studiu pentru ultimul Apostol din stânga, din tabloul « L'Assunzione », dela Dresda.

(L. 0,390 × Î. 0,280). Creion negru și cretă, pe hârtie gălbuie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

58. Studiu pentru Episcopul S. Geronțiu, din tabloul « Sodalizio dei Piceni », din Roma.

(L. 0,280 × Î. 0,240). Creion negru și alb, pe hârtie gălbuie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

59. Studii de figuri pentru tabloul « Madonna del Rosario », din Sinigaglia.

(L. 0,410 × Î. 0,280). Creion negru și alb, pe hârtie albăstruie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

60. Sfântul Francisc primește stigmatele. Studiu pentru tabloul dela Galleria Uffizi.
(L. 0,270 × Î. 0,170). Creion negru și alb, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
61. Studiu pentru tabloul « L'Assunzione », dela Dresda.
(L. 0,250 × Î. 0,210). Creion negru și cretă, pe hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
62. Studiu pentru figura orbului din tabloul « La Madonna del Popolo », dela Galleria Uffizi.
L. (0,410 × Î. 0,290). Creion negru, pastel și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
63. Studiu pentru tabloul « La Presentazione al Tempio » din « Chiesa Nuova ».
(L. 0,420 × Î. 0,290). Creion negru și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
64. Studiu pentru Capul Sfântului Iosif din « Natività », din Prado, Madrid.
(L. 0,400 × Î. 0,280).
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
65. Studiu pentru Capul lui Christos din « Noli me tangere ». Operă pierdută.
(L. 0,385 × Î. 0,240). Creion negru și roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

ATRIBUIT LUI BAROCCIO.

66. Cap de Madonă îndurerată.
(L. 0,118 × Î. 0,149). Cretă neagră și sanguină, pe hârtie chamois.
Provine din colecția Charles Gasc.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

BARTOLOZZI (Francesco). (Florența 1728 — Lisabona 1815).

67. Nereidă și un Triton.

(L. 0,210 × Î. 0,265). Sanguină.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA

BECCAFUMI (Domenico, numit il Mecarino Senese). (Monteperto 1486 — Siena 1551).

68. Sfântul Paul.

(L. 0,335 × Î. 0,205). Peniță și laviu, pe hârtie brună.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

69. Flagelația lui Christos.

(L. 0,208 × Î. 0,239). Peniță, pe hârtie gălbuie.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

BERNINI (Gian-Lorenzo). (Napol 1598 — Roma 1680).

70. Proect de monument.

(L. 0,335 × Î. 0,360). Peniță.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA

71. Studiu pentru o Madonă cu sfinți.

(L. 0,265 × Î. 0,190). Peniță.

GALLERIA D'ARTE ANTICA. ROMA.

BERRETTINI (Pietro, numit Peitro da Cortona). (Cortona 1596 — Roma 1669).

72. Antoniu și Cleopatra.

(L. 0,440 × Î. 0,150). Creion și sanguină.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

73. Adorația păstorilor.

(L. 0,330 × Î. 0,208). Peniță și laviu (bistre).

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO

74. Nașterea Mântuitorului.

(L. 0,278 × Î. 0,375). Sanguină.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

BERTUZZI sau BERTUCCI (Niccolò). (Ancona . . . .—1777).

75. Un bătrân, cu barbă, în caftan.

(L. 0,390 × Î. 0,180). Peniță și laviu (tuș).

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

BIGARI (Vittorio). (Bologna 1692 — 1776).

76. Episod din istoria zeiței Isis.

(L. 0,140 × Î. 0,295). Peniță, sepia și cretă, pe hârtie cenușie deschis.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

77. Episod din istoria lui Midas.

(L. 0,140 × Î. 0,295). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

BIGI (Francesco numit Franciabigio). (Florența 1482 — 1525).

78. Personagiu îngenunchiat.

(L. 0,120 × Î. 0,090). Peniță, sepia și cretă, pe hârtie cenușie deschis.

R. GALERIA DI BOLOGNA.

BILIVERTI (Giovanni). (Maestricht 1576 — Florența 1644).

79. Figură de tânăr, drapat într'o mantie.

(L. 0,410 × Î. 0,270). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

BISCAINO (Andrea Giov.) (Genova 1605 — 1657).

80. Sfânta Familie și Sfântul Ioan.

(L. 0,255 × Î. 0,170). Sanguină.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

BOLONEZ (secolul al XVII-lea).

81. O femeie cu mâinile legate la spate și alte trei figuri.

(L. 0,280 × Î. 0,195). Sanguină.

R. GALERIA DI BOLOGNA.

ȘCOALĂ BOLONEZĂ (către 1600).

82. Nud de femeie.

(L. 0,216 × Î. 0,290). Sanguină și guașe.

Provine din colecția Artaria.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

ȘCOALĂ BOLONEZĂ (secolul al XVII-lea).

83. Studiu pentru un bătrân rugându-se.

(L. × 0,215 Î. 0,150). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

84. Un bărbat bând.

(L. 0,230 × Î. 0,197). Creion roșu, pe hârtie gălbuie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

85. Femeie ingenunchiată.

(L. 0,240 × Î. 0,315). Creion roșu, pe hârtie gălbuie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

86. Studiu de îngeri.

(L. 0,275 × Î. 0,200). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

87. Peisagiu.

(L. 0,100 × Î. 0,225). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

88. Studiu de figură șezând.

(L. 0,210 × Î. 0,185). Creion roșu, pe hârtie cenușie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

89. Cap de bărbat.

(L. 0,165 × Î. 0,130). Creion roșu.

R. GALLERIA, VENEȚIA.

BUONACORSI (numit Perino del Vaga). (Florența 1500 — Roma 1547).

90. Scenă mitologică.
(L. 0,304 × Î. 0,214). Peniță și acuarelă.
Provine din colecția Artaria.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

CADES (Giuseppe). (Roma 1750 — 1799).

91. Cina cea de taină.
(L. 0,485 × Î. 0,190). Peniță și laviu (bistre).
Semnată și datată 1790.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

CALDARA (Polidoro, numit Polidoro da Caravaggio). (Caravaggio 1495 — Messina 1543).

92. Desen pentru un « sgraffito ».
(L. 0,220 × Î. 0,230). Peniță și laviu.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

93. O luptă navală în fața unui port.
(L. 0,315 × Î. 0,320). Desen octogonal. Pensulă (sepia),
retușat de Rubens în ulei. Provine din colecțiile Croizat
și Palmerston.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

94. Scenă mitologică.
(L. 0,216 × Î. 0,297). Peniță.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

95. Grup de personaje și un cal.
(L. 0,260 × Î. 0,195). Peniță și guașe, pe hârtie cenușie.
Provine din colecția Vallardi.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

96. Scenă mitologică.
(L. 0,745 × Î. 0,140). Peniță pe hârtie chamois.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

97. O statuă de bronz, antică.
(L. 0,255 × Î. 0,399). Peniță, laviu și guașe, pe hârtie
cenușie-albăstruie. Provine din colecția A. Grahles.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU

CAMBIASO (Luca, numit Luchetto da Genova). (Moneglia
1524 sau 1527 — Madrid 1585).

98. Studiu pentru Căsătoria Fecioarei.

(L. 0,177 × Î. 0,215). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

99. Pietă.

(L. 0,345 × Î. 0,250). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

100. Masacrul pruncilor.

(L. 0,210 × Î. 0,315). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

101. Studiu de femeie cu copil.

(L. 0,230 × Î. 0,220). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

102. Patru sfinți.

(L. 0,349 × Î. 0,246). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

103. Schiță pentru o decorație cu personajii mitologice.

(L. 0,455 × Î. 0,265). Peniță și laviu (tuș).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

104. Personajiu alegoric.

(L. 0,232 × Î. 0,363). Peniță.

Provine din colecția R. Cosway.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

105. Prometeu.

(L. 0,285 × Î. 0,192). Peniță și laviu (tuș), pe hârtie chamois.
Marcă de colecție nedeterminată.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

CAMPAGNOLA (Domenico). (Padova 1484 — (?) 1550).

106. Peisagiu de munte, cu figuri.

(L. 0,393 × Î. 0,295). Peniță. Provine din colecția Lanna.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

CAMPI (Fernardino). (Cremona 1522 — 1590).

107. Nașterea Mântuitorului.

(L. 0,260 × Î. 0,190). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

CAMPI (Giulio). (Cremona 1502 — 1572).

108. Predica Sfântului Ioan Botezătorul.

(L. 0,355 × Î. 0,517). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

CANALE (Antonio, numit Canaletto). (Veneția 1697 — Veneția 1768).

109. Barcă pe lagună.

(L. 0,174 × Î. 0,214). Peniță și laviu (tuș).
Provine din colecția Lanna.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

CARDI (Lodovico numit il Cigoli). (Castelvecchio 1559 — Roma 1613).

110. Fecioara cu Pruncul. Studiu pentru tabloul din muzeul din Budapesta.

(L. 0,195 × Î. 0,115). Peniță și laviu (bistre).

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

111. Fecioara cu Pruncul. Studiu pentru tabloul din muzeul din Budapesta.

(L. 0,145 × Î. 0,110). Peniță și laviu (bistre).

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

112. Scoborârea de pe cruce.
(L. 0,430 × Î. 0,325). Peniță, bistre și guașe.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
113. Inmormântarea Sfântului Paul.
(L. 0,400 × Î. 0,387). Peniță, laviu (bistre).
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
114. Inmormântarea Sfântului Paul.
(L. 0,280 × Î. 0,205). Peniță, bistre și laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
115. Răstignirea pe Cruce.
(L. 0,447 × Î. 0,267). Peniță și laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
116. Studiu pentru figura schilodului, din tabloul dela « Basilica Vaticana », executat între 1606 — 1608.
(L. 0,270 × Î. 0,140). Peniță și laviu (bistre).
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
117. Studiu pentru « Martiriul Sfântului Ștefan ».
(L. 0,300 × Î. 0,260). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
118. Lapidarea Sfântului Ștefan. Studiu pentru tabloul din Accademia din Florența.
(L. 0,420 × Î. 0,385). Peniță și laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

CARPIONI (Giulio). (Veneția 1611 — Verona 1674).

119. Capriciu.
(L. 0,210 × Î. 0,255). Peniță și laviu.
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.
120. Dans cu satiri.
(L. 0,226 × Î. 0,330). Peniță, pe hârtie chamois.
A făcut parte din colecția R. Lamponi (sec. al XIX-lea) și din alte colecții neidentificate.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

CARRACCI (Agostino). (Bologna 1557 — Parma 1602).

121. Sfântul Jeronim.
(L. 0,290 × Î. 0,185). Sanguină.
GALERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.
122. Studiu de peisagiu.
(L. 0,188 × Î. 0,280). Peniță.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.
123. Cap de bătrân.
(L. 0,285 × Î. 0,200). Creion negru.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.
124. Peisagiu cu o colibă.
(L. 0,105 × Î. 0,215). Peniță.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.
125. Scenă pastorală.
(L. 0,400 × Î. 0,270). Laviu (bistre).
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.
126. Studiu pentru o Andromedă liberată de Perseu.
(L. 0,156 × Î. 0,176). Peniță și sanguină.
Provine din colecția R. Cosway.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU

CARRACCI (Annibale). (Bologna 1560 — 1602).

127. Studiu de tânăr vâslaș.
(L. 0,250 × Î. 0,230). Sanguină.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.
128. Doi oameni lucrând.
(L. 0,195 × Î. 0,225). Creion.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.
129. Țărani.
(L. 0,185 × Î. 0,229). Peniță și laviu (sepie).
Provine din colecția Artaria.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

130. Peisagiu.
(L. 0,260 × Î. 0,380). Peniță. Provine din colecția William Esdaile.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

CARRACCI (Ludovico). (Bologna 1555 — 1619).

131. Peisagiu.
(L. 0,150 × Î. 0,215). Peniță.
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

132. Peisagiu.
(L. 0,155 × Î. 0,195). Peniță.
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

133. Moartea Sfintei Maria Magdalena.
(L. 0,442 × Î. 0,327). Peniță și laviu (bistre).
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

134. Fecioara plângând pe Isus.
(L. 0,590 × Î. 0,416). Peniță cu laviu (tuș) și gușe.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

ȘCOALĂ LUI CARRACCI. (Bologna, secolul al XVII-lea).

135. Sfânta Familie și doi Sfinți.
(L. 0,180 × Î. 0,175). Acuarelă, pe hârtie cenușie.
R. ACCADEMIA. VENEȚIA.

136. Peisagiu stâncos, cu figuri.
(L. 0,425 × Î. 0,278). Peniță și laviu (bistre).
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

CARRUCCI (Jacopo, numit Pontormo). (Pontormo
1494 — 1557).

137. Nud bărbătesc, șezând și făcând gestul de a bea.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

138. Diferite studii pentru Christ mort, poate în legătură cu « Pietà », pictată pentru călugării Sf. Gal, din Florența. Operă distrusă.
(L. 0,400 × Î. 0,280). Creion roșu pe hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
139. Studiu pentru « Coborîrea în Mormânt », pentru mănăstirea Certosa, din Florența.
(L. 0,400 × Î. 0,260). Creion roșu și negru pe hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
140. Amoraș gol, șezând pe o piatră.
(L. 0,280 × Î. 0,195). Creion roșu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
141. Nud.
(L. 0,280 × Î. 0,270). Creion negru.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
142. Studiu de nud, culcat.
(L. 0,315 × Î. 0,195). Creion negru.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
143. Răpirea Sabinelor.
(L. 0,285 × Î. 0,180). Creion roșu, pe hârtie trandafirie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
144. Femeie culcată, drapată. Studiu pentru una din figurile frescei lui Poggio, la Caiano, lângă Florența.
(L. 0,345 × Î. 0,250). Creion negru, pe hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
145. Răstignirea pe Cruce. Studiu pentru fresca neexecutată. « Christo inchiodato alla Croce », din Certosa din Florența.
(L. 0,172 × Î. 0,165). Creion negru, hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

146. Studiu pentru unul dintre evangheliști, pictați în Capela Capponi, din S. Felicità, din Florența.
(L. 0,205 × Î. 0,155).

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

147. Nud de bărbat, văzut din spate.
(L. 0,400 × Î. 0,270). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

148. Moartea lui Abel. Studiu pentru pictura din biserica S. Lorenzo din Florența. Operă distrusă.
(L. 0,400 × Î. 0,220). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

149. Schiță pentru un nud de bărbat.
(L. 0,400 × Î. 0,280). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

150. Studiu pentru un nud de bărbat, șezând pe o stâncă.
(L. 0,395 × Î. 0,265). Creion roșu, pe hârtie gălbuie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

CASTIGLIONE (Giovanni Benedetto, numit il Grechetto).
(Genova 1616 — Mantova 1670).

151. Hermes.

(L. 0,250 × Î. 0,210). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

152. Un filosof și elevii lui.

(L. 0,290 × Î. 0,430). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

153. Peisagiu cu figuri.

(L. 0,253 × Î. 0,359). Sanguină.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

- CAVEDONI (Giacomo). (Sassuolo nel Modenese 1577 — 1660).
154. Schiță pentru tabloul, reprezentând pe Sfântul Alò, din Pinacoteca din Bologna.
(L. 0,295 × Î. 0,205). Sanguină.
R. GALLERIA DI BOLOGNA.
- CESARI (Giuseppe, numit Cavalier d'Arpino). (Arpino 1564 — 1640).
155. Studiu de nud.
(L. 0,345 × Î. 0,235). Creion roșu și negru, pe hârtie cenușie.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.
156. Figură de războinic.
(L. 0,265 × 0,145. Creion).
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.
- CHIMENTI (Jacopo, numit Da Empoli). (Florența 1554 — 1640).
157. Tânăr șezând, întors cu spatele, aproape de profil, spre stânga.
(L. 0,570 × Î. 0,390). Creion negru și cretă, pe hârtie albăstruie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
158. Figură de bărbat, drapat, ținând în mâna stângă o carte și în cealaltă un baston.
(L. 0,435 × Î. 0,235). Creion negru și cretă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
159. Un călugăr și un studiu pentru o mână.
(L. 0,405 × Î. 0,250). Creion negru și cretă, pe hârtie închisă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
160. Mântuitorul, vindecând un schilod. Studiu pentru tabloul lateral, din Capela « Orbului născut », în corul bisericii S. S. Annunziata, din Florența.
(L. 0,440 × Î. 0,385). Peniță și laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

161. Un apostol.

(L. 0,400 × Î. 0,220). Creion negru și cretă, pe hârtie gălbuie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

162. Studiu pentru Sfânta Ecaterina din tabloul « Il Presepio », din « Chiesa di S. Michelino Visdonini », din Florența.

(L. 0,505 × Î. 0,350). Creion negru și cretă, pe hârtie închisă.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

CIGOI, vezi Cardi.

MANIERA LUI CORREGIO (secolul al XVI-lea).

163. Cap de femeie.

(L. 0,130 × Î. 0,155.) Sanguină.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

CRESPI (Giuseppe-Maria). (Bologna 1669 — 1747).

164. Cina din Emaus.

(L. 0,250 × Î. 0,210). Sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

165. Veneră, cu oglindă.

(L. 0,415 × Î. 0,290). Sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

166. Un grup de femei, înaintea unei regine.

(L. 0,270 × Î. 0,215). Sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

167. Un om desnădăjduit și doi tineri cari îl reconfortează.

(L. 0,210 × Î. 0,290). Sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

CRETI (Donato). (Cremona 1671 — Bologna 1749).

168. Un crâng, cu personajii.

(L. 0,425 × Î. 0,300). Peniță.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

169. Un crâng, cu personajii.
(L. 0,390 × Î. 0,360). Peniță.
R. GALLERIA DI BOLOGNA.

170. Figură de femeie.
(L. 0,105 × Î. 0,140). Peniță.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

DA CREMA (Paolo). (Lombardia, finele secolului al XVI-lea).

171. Proiect pentru decorarea unui altar.
(L. 0,275 × Î. 0,215). Peniță și laviu.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

172. Studii, doi îngeri și o Sibilă.
(L. 0,105 × Î. 0,135). Peniță.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

173. Trei îngeri în nori.
(L. 0,105 × Î. 0,135). Peniță.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

DELLA BELLA (Stefano). (Florența 1610 — 1664).

174. Vânătoarea de mistreți. Studiu pentru o gravură.
(L. 0,260 × Î. 0,190). Creion negru și peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

175. Doi mauri, ținând de căpăstru un cal.
(L. 0,280 × Î. 0,180). Creion negru și peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

176. Două figuri de bărbați, îndreptate spre dreapta.
(L. 0,155 × Î. 0,105). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

177. Caleaşcă din secolul al XVII-lea pentru călătorie sau pentru vânatoare.
(L. 0,405 × Î. 0,255). Creion negru, peniţă şi laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
178. Cavaler maghiar.
(L. 0,190 × Î. 0,170). Creion negru şi peniţă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
179. Figură alegorică.
(L. 0,315 × Î. 0,220). Peniţă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
180. Un cavaler maur, îndreptat spre dreapta. Studiu pentru o gravură.
(L. 0,190 × Î. 0,155). Peniţă şi laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
181. Soldat călare. Studiu pentru o gravură.
(L. 0,187 × Î. 0,160). Peniţă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
182. Un satir mic, purtând pe spate un amoraş.
(L. 0,136 × Î. 0,120). Creion negru, peniţă şi laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
183. Femeie, îndreptată spre dreapta, ținând un câine. Studiu pentru o gravură.
(L. 0,140 × Î. 0,125). Peniţă şi laviu.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
184. Soldat șezând, întors spre dreapta.
Peniţă.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
185. Cap de tânăr turc, cu turban.
(L. 0,090 × Î. 0,100). Creion negru şi laviu, pe hârtie gălbuie.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA

186. Cap de turc, cu turban.
(L. 0,097 × Î. 0,100). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
187. Cap de bătrân, cu barbă.
(L. 0,095 × Î. 0,090). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
188. Soldat, întors de profil, spre dreapta.
(L. 0,115 × Î. 0,077). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
189. Cap de fată, aplecat în jos.
(L. 0,112 × Î. 0,120). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
190. Cap de fată, privind în jos.
(L. 0,172 × Î. 0,150). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
191. Cap de bătrân, cu barbă.
(L. 0,147 × Î. 0,140). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
192. Cap de tânăr.
(L. 0,107 × Î. 0,117). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
193. Cap de amoraș.
(L. 0,095 × Î. 0,120). Peniță.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
194. Cap de tânăr. (Cosma III-a de Medicis).
(L. 0,105 × Î. 0,116). Creion negru, pe pergament.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

DI MICHEL-AGNOLO (Bartolommeo, numit Baccio Bandinelli sau Brandini). (Florența 1493 — 1560).

195. Nud.

(L. 0,145 × Î. 0,155). Peniță pe hârtie verzuie.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

196. Un apostol.

(L. 0,195 × Î. 0,365). Peniță.

COLECȚIA PROF. DR. I. CANTACUZINO.

197. Tors, dupe o statuă antică din Vatican.

(L. 0,250 × Î. 0,272). Peniță.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

198. Personagii nude.

(L. 0,281 × Î. 0,416). Peniță.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

DIZIANO sau DIZIANI (Gaspere). (Belluno 1689 — Campiell-Ruzzolo 1767).

199. Apolon, cu lira, și un faun.

(L. 0,290 × Î. 0,20). Peniță (sepia), pe hârtie albă îngălbenită. Jos se citește « Gasparo Diziano ».

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

DOLCI (Carlo sau Carlino). (Florența 1616 — 1686).

200. David victorios. Schiță pentru tabloul pictat în 1674, pentru marchizul Folco Rinuccini.

(L. 0,210 × Î. 0,367). Piatră neagră și cretă roșie.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

FIGINO (Giov. Ambrogio). (Milano 1548 — 1608).

201. Cap de bătrân.

(L. 0,195 × Î. 0,155). Cărbune pe hârtie cenușie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

202. Două figuri șezând.

(L. 0,275 × Î. 0,405). Creion negru, pe hârtie cenușie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

FRANCESCHINI (Baltasare, nunut Volterrano). (Volterra
1611 — Florența 1689).

203. Un sfânt.
(L. 0,110 × Î. 0,146). Tuș și sanguină.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.
204. Proiect de decorație.
(L. 0,205 × Î. 0,285). Sanguină pe hârtie chamois.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.
205. Sfânta Tereza susținută de îngeri.
(L. 0,198 × Î. 0,286.) Sanguină și cretă, pe hârtie chamois.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

GALLI DI BIBIENA (Giovanni Maria). (Născut lângă Bologna
1625 — 1665).

206. Decor de teatru.
(L. 0,130 × Î. 0,120). Peniță și sepia.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
207. Decor de teatru.
(L. 0,145 × Î. 0,160). Peniță și sepia.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
208. Decor de teatru.
(L. 0,260 × Î. 0,200). Peniță și sepia.
R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

MANIERA LUI BIBIENA (secolul al XVIII-lea).

209. Studiu de perspectivă.
(L. 0,373 × Î. 0,285). Peniță și laviu.
R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

ȘCOALA LUI BIBIENA (secolul al XVIII-lea).

210. Decor de teatru cu scări și coloane.
(L. 0,270 × Î. 0,195). Sepia.
R. GALLERIA DI BOLOGNA.

GANDOLFI (Gaetano). (S. Matteo della Decima
1734 — 1802).

211. Figuri de bărbați.

(L. 0,225 × Î. 0,155). Peniță și sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

212. Martiriul a doi sfinți.

(L. 0,220 × Î. 0,115). Peniță și sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

213. Răpirea Proserpinei.

(L. 0,210 × Î. 0,285). Sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

214. Studiu, pentru un cap de femeie.

(L. 0,315 × Î. 0,225). Creion roșu.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

GARZI (Luigi). (Pistoia 1638 — Roma 1721).

215. Adorația păstorilor.

(L. 0,162 × Î. 0,243). Peniță, laviu (tuș) și puțină sanguină.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

GAULLI (Giambattista, numit Baciccia). (Genova 1639 — 1709).

216. Caricatura lui Mario dei Fiori.

(L. 0,270 × Î. 0,200). Peniță.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

GENNARI (Benedetto). (Cento 1575 — 1610).

217. Peisagiu.

(L. 0,280 × Î. 0,250). Sepia.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

GENNARI (Cesare). (Cento 1637 — . . . . 1688).

218. Un bătrân și o figură, pe jumătate, cu turban pe cap.
Inapoi, un înger.

(L. 0,145 × Î. 0,200). Sanguină.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

ȘCOALĂ GENOVEZĂ (inceputul secolului al XVIII-lea).

219. Peisagiu cu figuri.

(L. 0,263 × Î. 0,403). Peniță.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

220. Peisagiu cu figuri.

(L. 0,265 × Î. 0,365). Peniță.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

GHEZZI (Pier Leone). (Roma 1674 — 1755).

221. Caricatura Papei Inocențiu al XI-lea.

(L. 0,215 × Î. 0,170). Peniță și laviu.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

222. Un gentilom.

(L. 0,150 × Î. 0,105). Sepia.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

223. Doi oameni și un câine.

(L. 0,150 × Î. 0,110). Sepia.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

224. Grup de figuri.

(L. 0,160 × Î. 0,100). Sepia.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

GIANI (Felice). (Roma 1784 — 1810).

225. Jupiter și o divinitate din Olimp.

(L. 0,305 × Î. 0,480). Peniță și acuarelă în negru, roșu și violet.

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

GIMIGNANI (Giacinto). (Pistoia 1611 — 1681).

226. Miracol al Sfântului Francisc.

(L. 0,218 × Î. 0,295). Creion, peniță și laviu (bistre).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

GIORDANO (Luca, numit Fa Presto). (Napoli 1632 — 1705).

227. Leșinul Esterei.

(L. 0,268 × Î. 0,190). Laviu de bistre, cu slabe accente de cretă albă, pe hârtie cenușie.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

228. Probabil «Leșinul Esterei».

(L. 0,270 × Î. 0,175). Laviu (bistre), pe hârtie cenușie.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

GRANACCI (Francesco). (Florența 1477 — 1543).

229. Studiu de figură, pe jumătate, în profil spre dreapta, și de patru capete bărbătești.

(L. 0,200 × Î. 0,280). Creion negru și cretă.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

230. Bustul Mântuitorului.

(L. 0,290 × Î. 0,240). Creion roșu.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

231. Studiu de mâini și cap, din profil, pentru «Storie di Giuseppe Ebreo» din Galleria degli Uffizi, Florența.

(L. 0,190 × Î. 0,230). Creion negru și cretă.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

232. Studiu pentru tabloul «Storie di Giuseppe Ebreo» din Galleria degli Uffizi (Florența).

Diam. 0,070. «Pointe d'argent» și guașe.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

GRECHETTO, vezi Castiglione.

GRIMALDI (Francesco, numit il Bolognese). (Bologna 1605 — Roma 1680).

233. Peisagiu.

(L. 0,240 × Î. 0,180). Peniță, sepia.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

234. Peisagiu.
(I. 0,207 × Î. 0,310). Peniță. Provine din colecția Artaria.
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

235. Vast peisagiu stâncos, cu Tobias și îngerul.
(L. 0,630 × Î. 0,435). Peniță, iscălit în stânga.
COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

GUARDI (Francesco). (Veneția 1712 — 1793).

236. Fecioara cu Pruncul, adorați de un sfânt.
(L. 0,148 × Î. 0,203). Laviu (sepia).
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

237. Fecioara cu Pruncul, adorați de un sfânt.
(L. 0,138 × Î. 0,162). Peniță și laviu (tuș).
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

238. Peisagiu.
(L. 0,188 × Î. 0,117.) Peniță și laviu (tuș).
COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

GUERCINO, vezi Barbieri.

LONDONIO (Francesco). (Milano 1723 — 1783).

239. O femeie, cu o turmă.
(L. 0,180 × Î. 0,250). Creion negru.
R. GALLERIA DI BOLOGNA.

LONGHI (Pietro). (Veneția 1702 — 1762).

240. Un venețian.
(L. 0,250 × Î. 0,140). Sanguină.
GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

241. Scenă de interior venețian.
(L. 0,160 × Î. 0,192). Creion, sepia și guașe. Guașa s'a innegrit
din pricina timpului.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

LUCIANI (Sebastiano, numit Sebastiano del Piombo). (Veneția
1485 — Roma 1547).

242. Bunul Samaritean.

(L. 0,251 × Î. 0,297). Peniță, laviu și acuarelă.
Provine din colecția Haro.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

MAZZUOLA (Girolamo Francesco Maria, numit il Parmigiano
sau Parmigianino). (Parma 1503 sau 1504 —
Casalmaggiore 1540).

243. Cavaler ingenunchiat.

(L. 0,246 × Î. 0,181). Peniță și laviu (bistre).
Provine din colecția Th. Hudson.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

244. Adorația Magilor, pe un fond de arhitectură.

(L. 0,430 × Î. 0,257). Peniță cu tuș și guașe.
Provine din colecția Chennevières.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

245. Sfânta Familie

(L. 0,18 × Î. 0,135). Peniță

R. ACCADEMIA VENEȚIA

CONTINUATOR AL LUI MICHEL-ANGELO (secolul al
XVI-lea).

246. Personagiu care oprește un cal.

(L. 0,185 × Î. 0,206). Peniță.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

MITELLI (Giuseppe-Maria). (Bologna 1634 — 1718).

247. Studiu de băiat.

(L. 0,250 × Î. 0,220). Creion roșu.

R. ACCADEMIA VENEȚIA.

248. Studiu de nud.

(L. 0,170 × Î. 0,270). Creion roșu.

R. ACCADEMIA VENEȚIA.

MOLA (Pier Francesco). (Coldrerio 1612 — Roma 1668).

249. Figură de tânăr.

(L. 0,365 × Î. 0,210). Creion roșu, pe hârtie cenușie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

250. Studiu de Madonă.

(L. 0,340 × Î. 0,190). Cărbune, pe hârtie cenușie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

MUZIANO (Girolamo). (Acquafredda-Brescia 1528 — 1590).

251. Figură de satir.

(L. 0,265 × Î. 0,260). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

PALMA (Jacopo, numit il Giovane). (Veneția 1544 — 1628).

252. Nud.

(L. 0,133 × Î. 0,075). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

253. Nud de bărbat, văzut din spate.

(L. 0,282 × Î. 0,205). Peniță și laviu, pe hârtie cenușie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

254. Studiu pentru două figuri.

(L. 0,095 × Î. 0,140). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

255. Studiu pentru o « Pietă ».

(L. 0,195 × Î. 0,115). Peniță, laviu și guașe.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

256. Opt schițe pentru reprezentări ale Fecioarei cu Pruncul.

Peniță și laviu (tuș).

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

PANNINI (Giovanni Paolo). (Piacenzo 1691 — 1764).

257. Interiorul Coliseului.

(L. 0,300 × Î. 0,480). Acuarelă.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

258. Interiorul Coliseului.

(L. 0,270 × Î. 0,400). Laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

PARMIGIANO, vezi Mazzuola

PARMIGIANO (Atribuit lui).

259. Căsătoria Fecioarei.

(L. 0,173 × Î. 0,225). Peniță, laviu (sepia) și guașe.
Provine din colecția Artaria.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

PIAZZETTA (Giovanni Battista). Pietrarossa 1682 — Veneția 1754).

260. Doi tineri, unul ținând un steag, celălalt o tobă.

(L. 0,430 × Î. 0,320).

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

261. Bust de adolescent, cu un vas.

(L. 0,370 × Î. 0,270). Cărbune și guașe.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

262. Bust de tânăr, cu o carte.

(L. 0,375 × Î. 0,270). Cărbune și guașe.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

263. Desen pentru o ilustrație, poate « Gerusalemme liberata ».

(L. 0,224 × Î. 0,308). Sanguină.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

PIETRO DA CORTONA, vezi Berettini.

PIOLA (Domenico). (Genova 1628 — 1703).

264. Studiu pentru « Inălțarea Fecioarei ».

Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

265. Alegoria Asiei.

(L. 0,266 × Î. 0,365). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

PITTONI (Giovanni Battista). (Veneția 1687 — 1767).

266. Schițe pentru două compoziții.

(L. 0,220 × Î. 0,230). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

267. Studiu de îngeri, sburând.

(L. 0,210 × Î. 0,285). Creion negru, pe hârtie gălbuie.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

POCETTI (Bernardino). (Florența 1542 — 1612).

268. Călugăr îngenunchiat.

(L. 0,350 × Î. 0,257). Creion negru și cretă.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

269. Femeie șezând.

(L. 0,350 × Î. 0,256). Creion negru și guașe, pe hârtie albăstruie

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

270. Femeie șezând. (Alegorie a Credinței).

(L. 0,390 × Î. 0,245). Creion negru.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

271. Femeie șezând.

(L. 0,345 × Î. 0,252). Creion negru, pe hârtie cenușie.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

POLIDORO DA CARAVAGGIO, vezi Caldara.

PONFORMO, vezi Carrucci.

ANONIM DIN ȘCOALA LUI PRIMATICCIO (secolul al XVI-lea).

272. Amor legat la ochi.

(L. 0,301 × Î. 0,420). Peniță și laviu (sepia).
Provine din colecția Chennevières.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

PROCACCINI (Camillo). (Bologna 1546 — Milano 1626).

273. Trei capete de bătrâni.

(L. 0,290 × Î. 0,215). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

274. Figură de înger.

(L. 0,255 × Î. 0,190). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

275. Studiu de diferite figuri.

(L. 0,160 × Î. 0,170). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

276. Madona și Christos.

(L. 0,187 × Î. 0,280). Peniță și laviu (sepia).
Provine din colecția J. Felon.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

ATRIBUIT LUI PROCACCINI (Camillo).

277. Vizitația.

L. 0,355 × Î. 0,235). Peniță și guașe.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

PROCACCINI (Giulio Cesare). (Bologna 1548 — Milano 1626).

278. Studiu de figură.

(L. 0,125 × Î. 0,185). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

MANIERA LUI PROCACCINI.

279. Studiu de figură.

(L. 0,220 × Î. 0,150). Creion roșu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

ȘCOALA LUI PROCACCINI.

280. Studiu de femeie cu un copil în brațe.

(L. 0,160 × Î. 0,185). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

RAIMONDI (Marcantonio). (Bologna 1480 ? — 1528 ?).

281. Cap de oriental.

(L. 0,259 × Î. 0,410). Cretă și sanguină pe hârtie cenușie. Provine din colecția Haro.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

RENI (Guido). (Calvenzano 1575 — Bologna 1642).

282. Fecioara înconjurată de îngeri, purtând în poală pe Christ mort.

(L. 0,205 × Î. 0,258). Peniță și laviu. Provine din colecțiile A. Marquet de Vasselot și Baron de Malanssena.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

283. Arhanghelul Mihail și alți doi îngeri.

(L. 0,170 × Î. 0,140). Peniță.

R. GALERIA DI BOLOGNA.

RICCI (Sebastiano). (Belluno 1660 — 1734).

284. Scenă bachică.

(L. 0,205 × Î. 0,290). Peniță și sepia.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

285. Samariteanca la fântână.

(L. 0,170 × Î. 0,150). Peniță și sepia.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

286. Sfântul Francisc în extaz.

(L. 0,205 × Î. 0,150). Peniță și sepia.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

287. Scene de războiu. Două desene.

(L. 0,190 × Î. 0,280 și L. 0,155 × Î. 0,280). Peniță și sepia.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

- ROBUSTI (Jacopo, numit il Tintoretto). Veneția 1518 — 1594).
288. Nud de bărbat.
 (L. 0,390 × Î. 0,180). Creion negru, pe hârtie albăstruie.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
289. Bărbat îngenunchiat.
 (L. 0,290 × Î. 0,190). Creion negru și bistre, pe hârtie cenușie.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
290. Figură de bărbat gol, șezând.
 (L. 0,260 × Î. 0,170). Creion negru, pe hârtie cenușie.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
291. Nud, aplecat spre dreapta.
 (L. 0,240 × Î. 0,110). Creion negru.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
292. Studiu pentru figura Evei din « Discesa di Cristo al Limbo », de la « Chiesa di S. Cassiano » din Veneția.
 (L. 0,250 × Î. 0,140).
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
293. Schiță, pentru un nud de bărbat.
 (L. 0,320 × Î. 0,260). Creion negru, pe hârtie albăstruie.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
294. Figură de bărbat, în picioare.
 (L. 0,340 × Î. 0,160). Creion negru, pe hârtie albăstruie.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
295. Nud de bărbat, întors spre stânga, cu mâna stângă în șold.
 (L. 0,310 × Î. 0,170). Creion negru, pe hârtie gălbuie.
 GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

296. Nud, întors cu partea de jos spre stânga.
(L. 0,390 × Î. 0,180). Creion negru, pe hârtie albăstruie.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
297. Figură de bărbat șezând, întors spre dreapta.
(L. 0,270 × Î. 0,200). Creion negru.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
298. Figură de bărbat drapată.
(L. 0,300 × Î. 0,200). Creion negru, pe hârtie gălbuie.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
299. Figură de bărbat, alergând la dreapta; studiu pentru
« Battaglio di Zara » (Veneția).
(L. 0,225 × Î. 0,220). Creion negru, pe hârtie cenușie.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
300. Nud de bărbat.
(L. 0,370 × Î. 0,250). Creion negru, pe hârtie albăstruie.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
301. Figură de bărbat gol, în picioare.
(L. 0,310 × Î. 0,200). Creion negru, pe hârtie gălbuie.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
302. Studiu pentru « Lapidazione di S. Stefano » din S.
Giorgio Maggiore, (Veneția).
(L. 0,270 × Î. 0,200). Creion negru, pe hârtie cenușie.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
303. Schița unei figuri de bărbat, văzută din față.
(L. 0,250 × Î. 0,210). Creion negru.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.
304. Studiu pentru « Lapidazione di S. Stefano » din S.
Giorgio Maggiore, (Veneția).
(L. 0,300 × Î. 0,210). Creion negru.
GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

305. Studiu de nud.

(L. 0,305 × Î. 0,200). Cărbune, cu accente albe, pe hârtie albăstruie.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

306. Studiu de nud.

(L. 0,310 × Î. 0,200). Cărbune, cu accente albe, pe hârtie albăstruie.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

ȘCOALA LUI TINTORETTO (secolul al XVI-lea).

307. Buna Vestire.

(L. 0,270 × Î. 0,380). Peniță, laviu (bistre) și guașe, pe hârtie chamois.

Provine din colecția Haro.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

308. Prelat dând binecuvântarea unui călugăr.

(L. 0,200 × Î. 0,184). Laviu (sepia).

Provine din colecția I. Felon.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

ROSA (Salvator). (Napoli 1619 — Roma 1673).

309. Un rășboinic, cu coif și spadă.

(L. 0,180 × Î. 0,120). Peniță (sepia).

R. GALLERIA DI BOLOGNA.

310. Peisagiu cu figuri.

(L. 0,500 × Î. 0,360). Peniță și laviu de bistre.

COLECȚIA MUZEULUI TOMA STELIAN.

SABBATINI (Lorenzo). (Bologna 1540 — 1577).

311. Figură cu stemă.

(L. 0,255 × Î. 0,295). Peniță și laviu.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

SEBASTIANO DEL PIOMBO, vezi Luciani

SIGNORELLI (Luca atribuit lui). (Cortona 1439 — 1523).

312. Scenă antică.

(L. 0,247 × Î. 0,140). Peniță și laviu (bistre).

Provine din colecția J. Felon.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

SIMONELLI (Giuseppe). (Napoli 1649 — 1713).

313. Fecioara cu Pruncul tronând în nori, înconjurată de papi și episcopi.

(L. 0,219 × Î. 0,315). Sanguină.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

SOGLIANI (Giovanni Antonio). (Florența 1492 — 1544).

314. Cap de fecioară.

(L. 0,380 × Î. 0,25). Creion negru.

R. GALLERIA DEGLI UFFIZI, FLORENȚA.

SPADA (Lionello atribuit lui). (Bologna 1576 — Parma 1622).

315. Christos încoronat cu spini.

(L. 0,376 × Î. 0,519). Peniță, laviu și guașe (aceasta s'a înnegrit din pricina vremiei).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

TEMPESTA (Antonio). (Florența 1555 — 1630).

316. Scenă de bătaie.

(L. 0,486 × Î. 0,320). Peniță, laviu și guașe, pe hârtie brună.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

317. Două desene pentru gravuri, ilustrând vechiul Testament.

(L. 0,060 × Î. 0,090 și L. 0,070 × Î. 0,090). Peniță.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

TIEPOLO (Gianbattista). (Veneția 1693 — Madrid 1770).

318. Alegoria Muzicei și a Dansului.

(L. 0,278 × Î. 0,180). Desen semicircular. Peniță, bistre și guașe, cu urme de sanguină.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

319. Proiect de decorație pentru un plafond.

(L. 0,186 × Î. 0,186). Peniță și acuarelă.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

320. Pietă. Sus Dumnezeu Tatăl, între îngeri.

(L. 0,320 × Î. 0,480). Sepia.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

321. Proiect pentru decorația unui plafond.

(L. 0,325 × Î. 0,230). Desen semioval. Peniță și acuarelă.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

TIEPOLO (Gian-Domenico). (Veneția 1727 — 1804).

322. Doi câini.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

323. Scenă cu un om călare.

(L. 0,273 × Î. 0,290). Creion și laviu (tuș).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

TIZIANO, vezi Vecelli.

TINTORETTO vezi Robusti.

ȘCOALA UMANISTICĂ TOSCO-ROMANĂ (secolul al XVI-lea).

324. Nunta dela Cana.

(L. 0,610 × Î. 0,415). Peniță și laviu (sepia).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

TREVISANI (Francesco). (Capo d'Istria 1656 — Roma 1746)

325. Fecioara cu Pruncul și un sfânt călugăr.

(L. 0,165 × Î. 0,228). Peniță, laviu și urme de creion.
Provine din colecția J. Richardson.

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

VECELLI sau VECELLIO (Tiziano). (Piave di Cadore 1477 ?
— Veneția 1576).

326. Peisagiu.

(L. 0,188 × Î. 0,215). Peniță, pe hârtie chamois.

Provine din colecția Robert Houlditch.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

327. Peisagiu, în care se observă grupul Venerii și al lui Adonis din tabloul dela Prado și din cel dela National Gallery (Londra).

(L. 0,219 × Î. 0,140). Peniță. Provine din colecțiile J. D. Duval le Cannus și Charles Gasc.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

TIZIANO (atribuit lui).

328. Studiu pentru tabloul « Sfântul Petru martirul ».

(L. 0,115 × Î. 0,312). Peniță și laviu (bistrc).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

ȘCOALĂ VENEȚIANĂ (secolul al XVI-lea(?)).

329. Studiu pentru un portret de femeie.

(L. 0,250 × Î. 0,283). Mină de plumb și laviu (tuș).

Provine din colecția R. Peltzer.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

ȘCOALĂ VENEȚIANĂ (secolul al XVII-lea).

330. Studiu de peisagiu și figură de femeie.

(L. 0,132 × Î. 0,210). Peniță.

R. ACCADEMIA, VENEȚIA.

ȘCOALĂ VENEȚIANĂ (secolul al XVIII-lea).

331. Scenă dintr'un poem.

(L. 0,358 × Î. 0,470). Peniță și pensulă, cu tuș și acuarela.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

332. Două schițe pentru Fecioara cu Pruncul.

(L. 0,245 × Î. 0,400). Sanguină.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

333. Două schițe pentru o Sfântă Familie și o Fecioară cu Pruncul și cu Sfântul Ion.
(L. 0,250 × Î. 0,415). Sanguină.

COLECȚIA PROF. Dr. I. CANTACUZINO

334. Proiect de plafond, reprezentând un sfânt în extaz, răpit la cer.
(L. 0,200 × Î. 0,270). Peniță, sanguină și laviu (bistre).

COLECȚIA PROF. G. OPRESCU.

VOLTERRANO, vezi Franceschini.

ZUCCHERO sau Zuccaro (Federigo). (Sant Angelo in Vano 1542 sau 1543 — Ancona 1609).

335. Christ și Pilat.
(L. 0,440 × Î. 0,295). Peniță.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

336. Adorația Păstorilor.
(L. 0,350 × Î. 0,437). Peniță și laviu (bistre).

COLECȚIA PROF. Dr. C. IONESCU-MIHĂEȘTI.

A D D E N D A

BELLINI (Giovanni). (Veneția 1427—1516).

337. Mater dolorosa.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

BUONARROTI (Michelangelo). (Caprese (Casentino) 1475 — Roma 1564).

338. Auto portret.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

GIORDANO (Luca).

- 339 — 341. Trei studii.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

LUCIANI (Sebastiano, numit Sebastiano del Piombo).

342. Flugerația lui Christos.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

VECELLIO (Tiziano).

343. Isus legat de coloană.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

DA VINCI (Leonardo). (Vinci (Empoli) 1452 — Castelul Cloux
(Amboise) 1519).

344. Caricatură.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

ILUSTRĂȚII

18. *ANDREA DEL SARTO.*

UFFIZI.

19. *ANDREA DEL SARTO.*

UFFIZI.

24. *ANDREA DEL SARTO.*

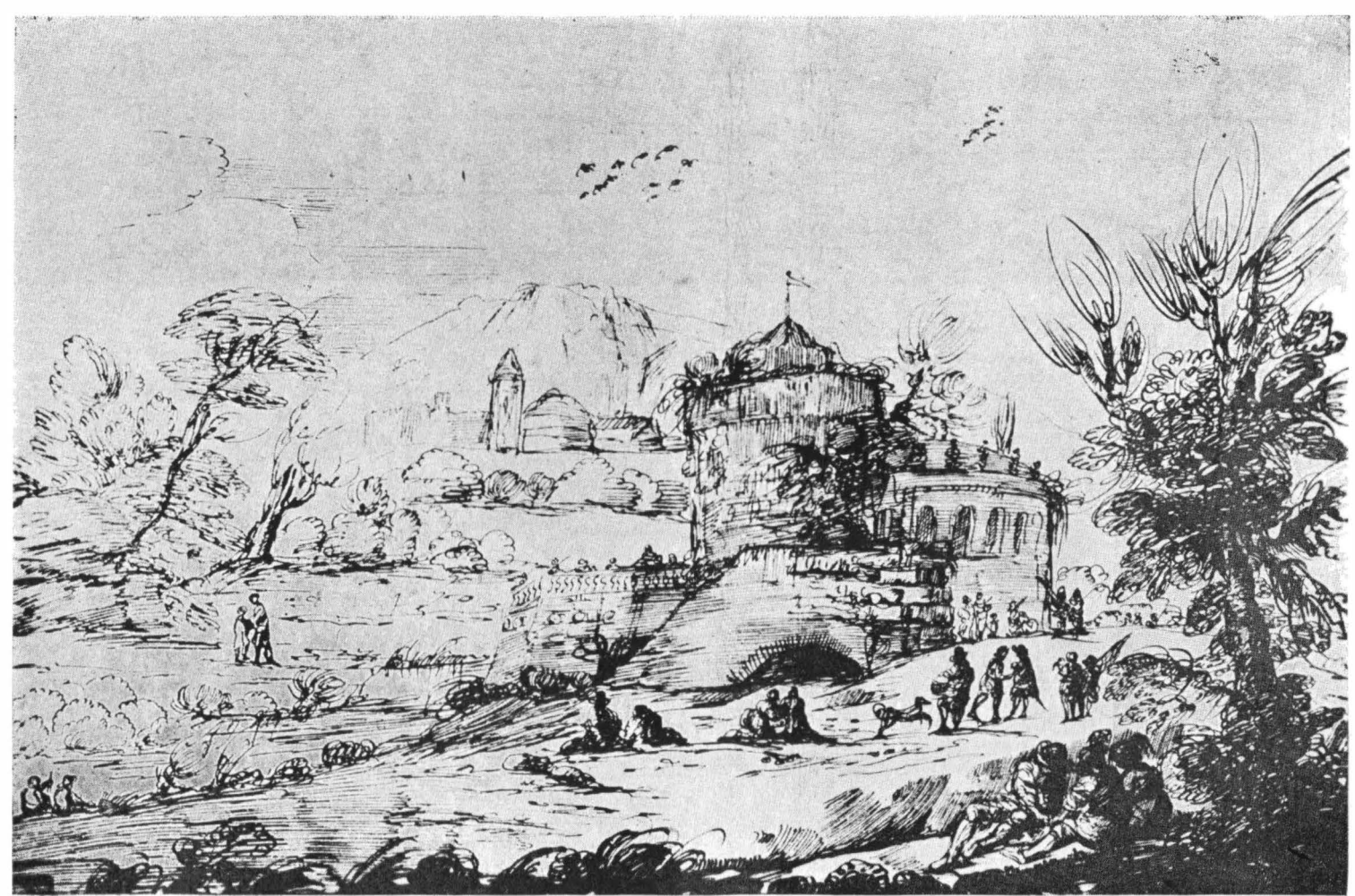
UFFIZI.

41. GUERCINO.

ACCADEMIA DIN VENEȚIA.

IA

51. GUERCINO.

COL. PROF. G. OPRESCU.

66. *BAROCCIO?*

COL. PROF. G. OPRESCU.

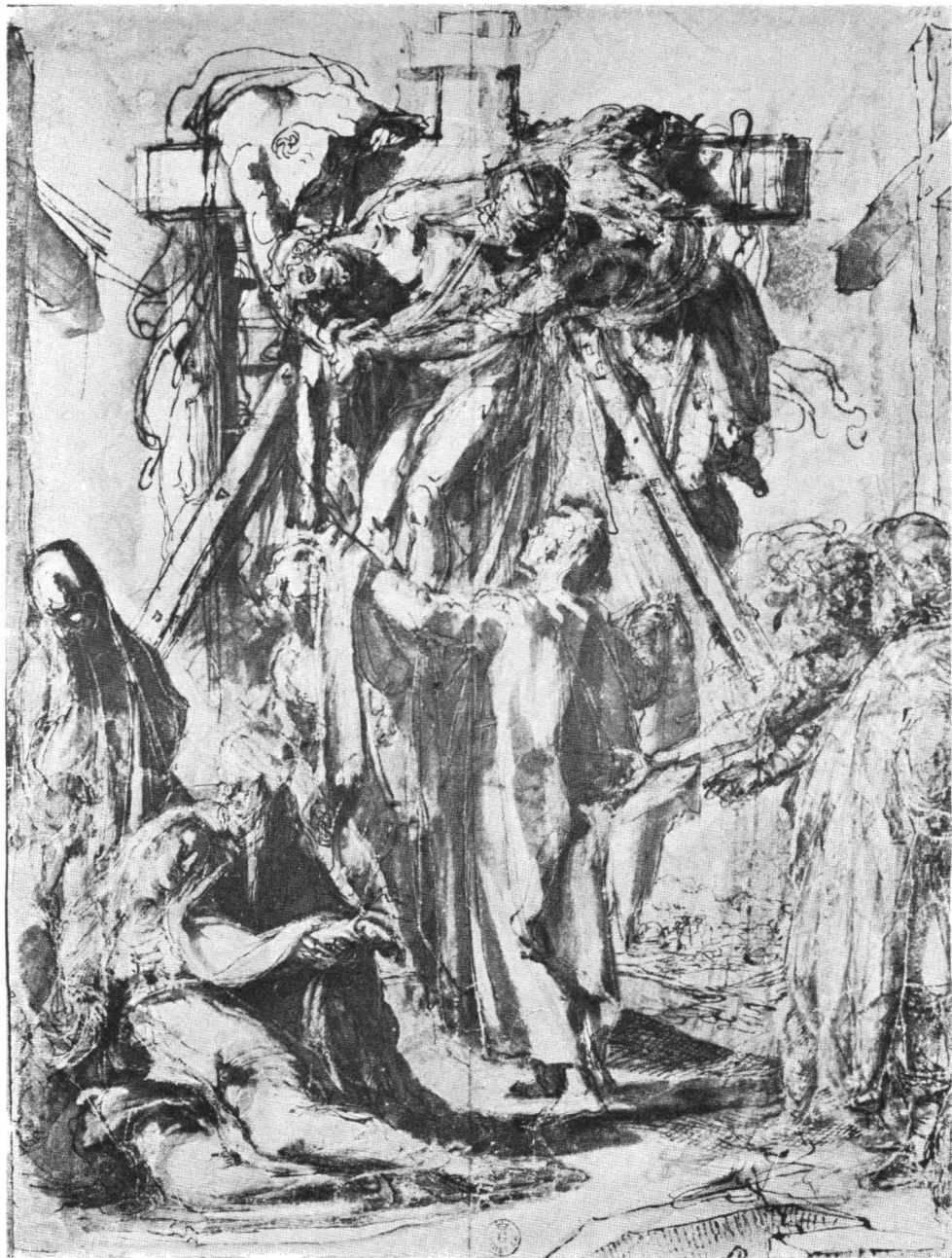
70. G.-L. BERNINI.

GALLERIA D'ARTE ANTICA, ROMA.

112. CIGOLI.

UFFIZI.

114. CIGOLI.

UFFIZI.

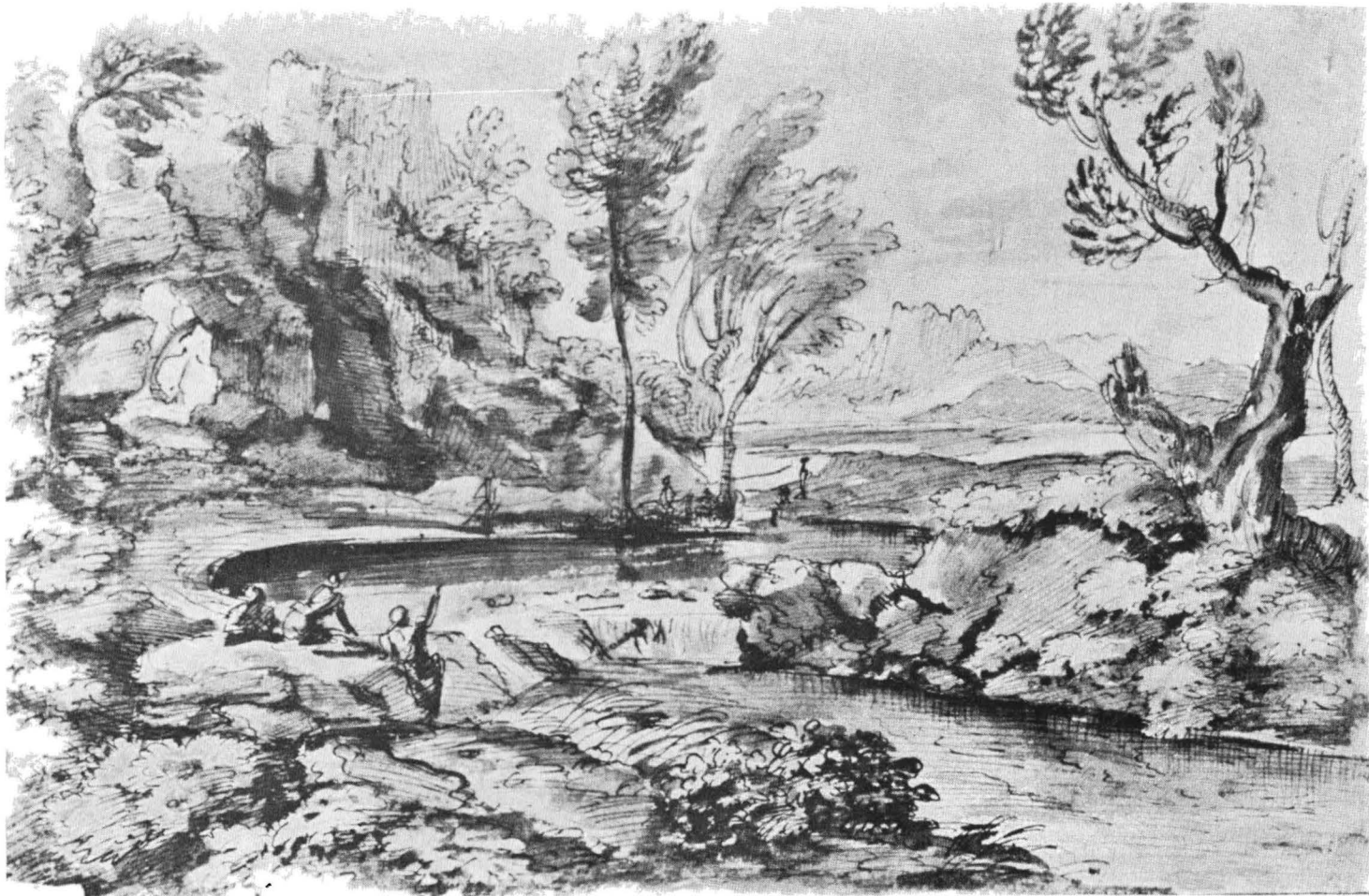
127. AN. CARRACCI.

ACCADEMIA DIN VENEȚIA.

134. L. CARRACCI.

163. *MANIERA LUI CORREGIO.*

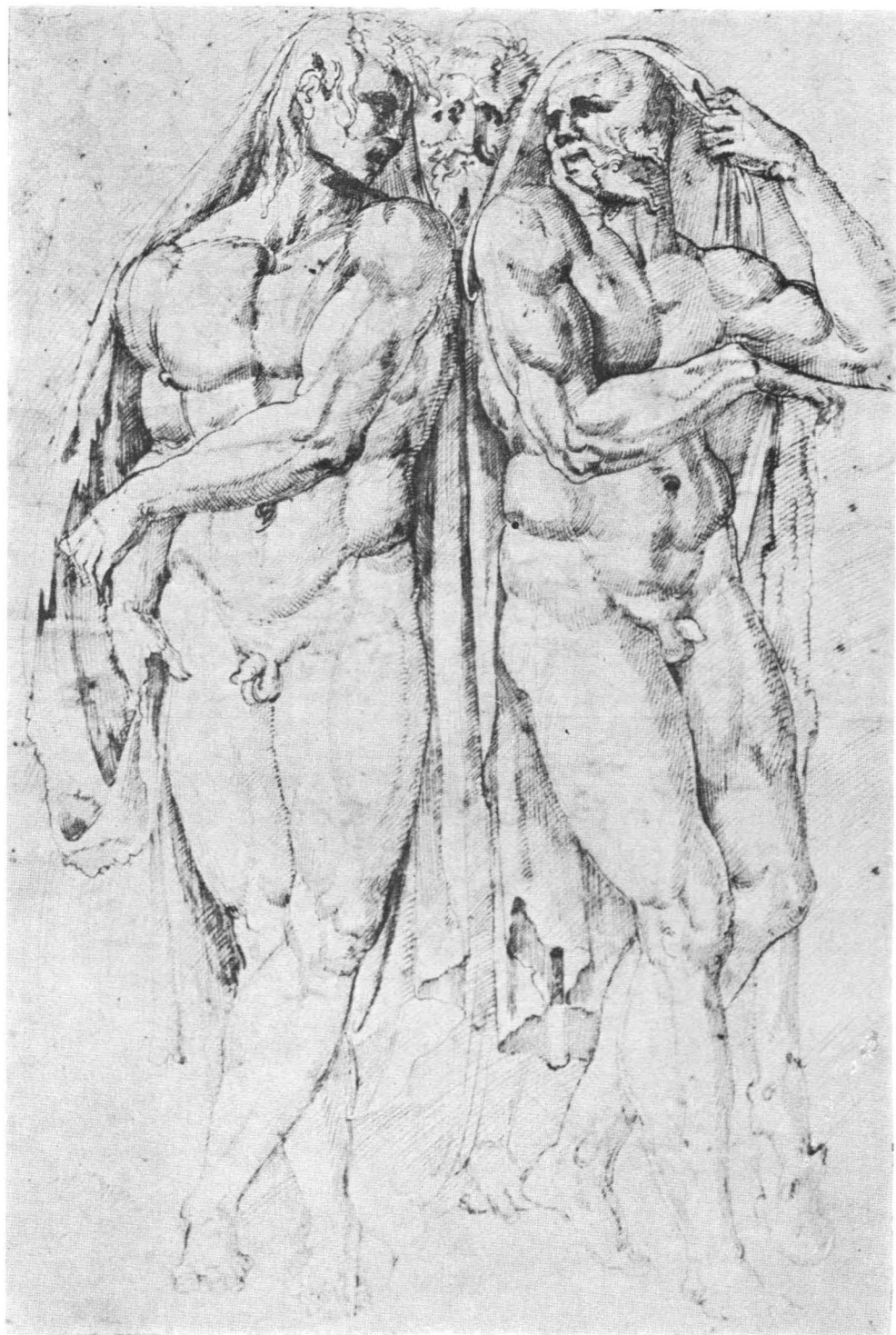
COL. PROF. G. OPRESCU.

194. *STEFANO DELLA BELLA.*

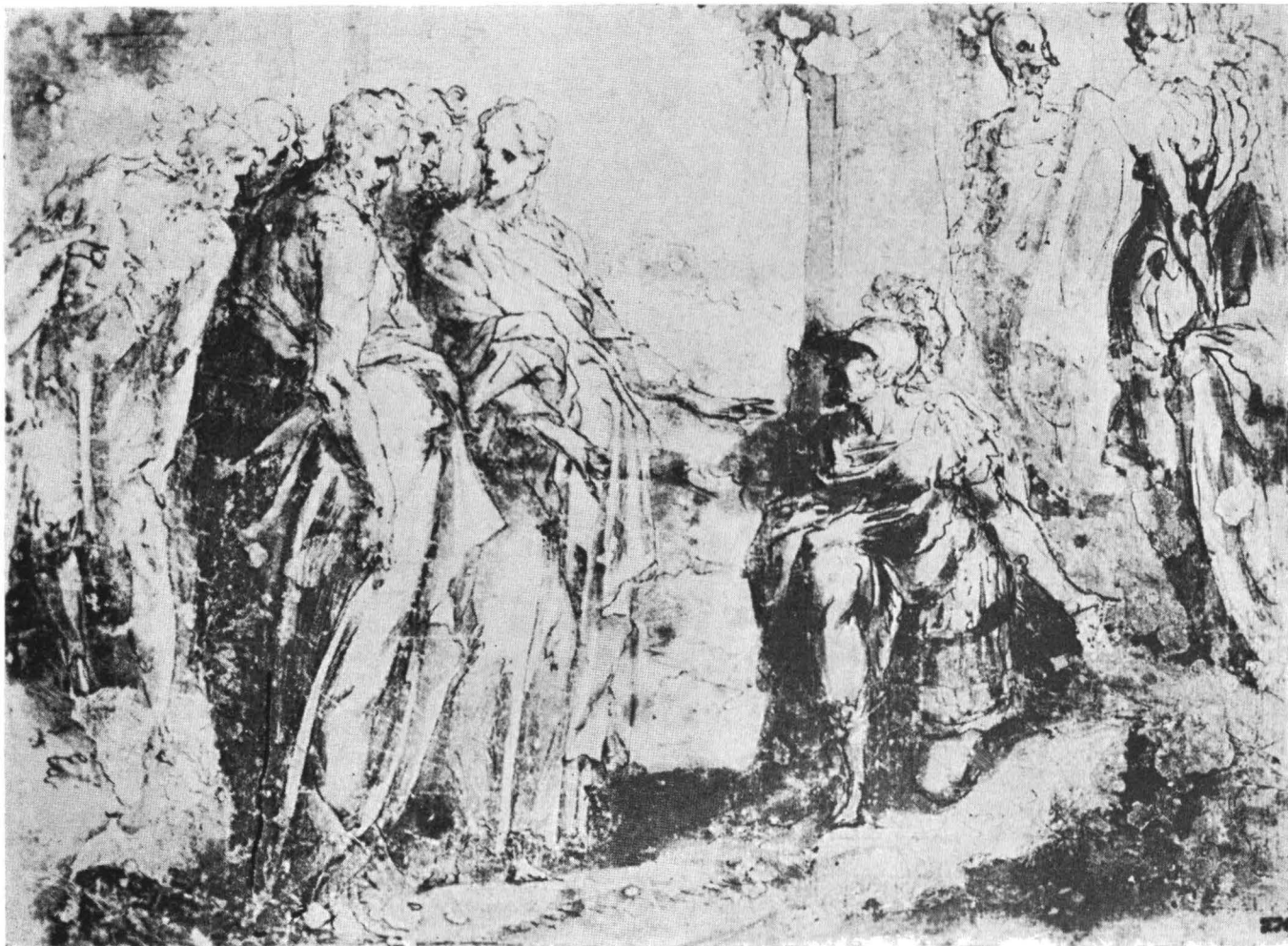
UFFIZI.

198. *BACCIO BANDINELLI.*

COL. PROF. G. OPRESCU.

246. *CONTINUATOR AL LUI*
MICHEL-ANGELO

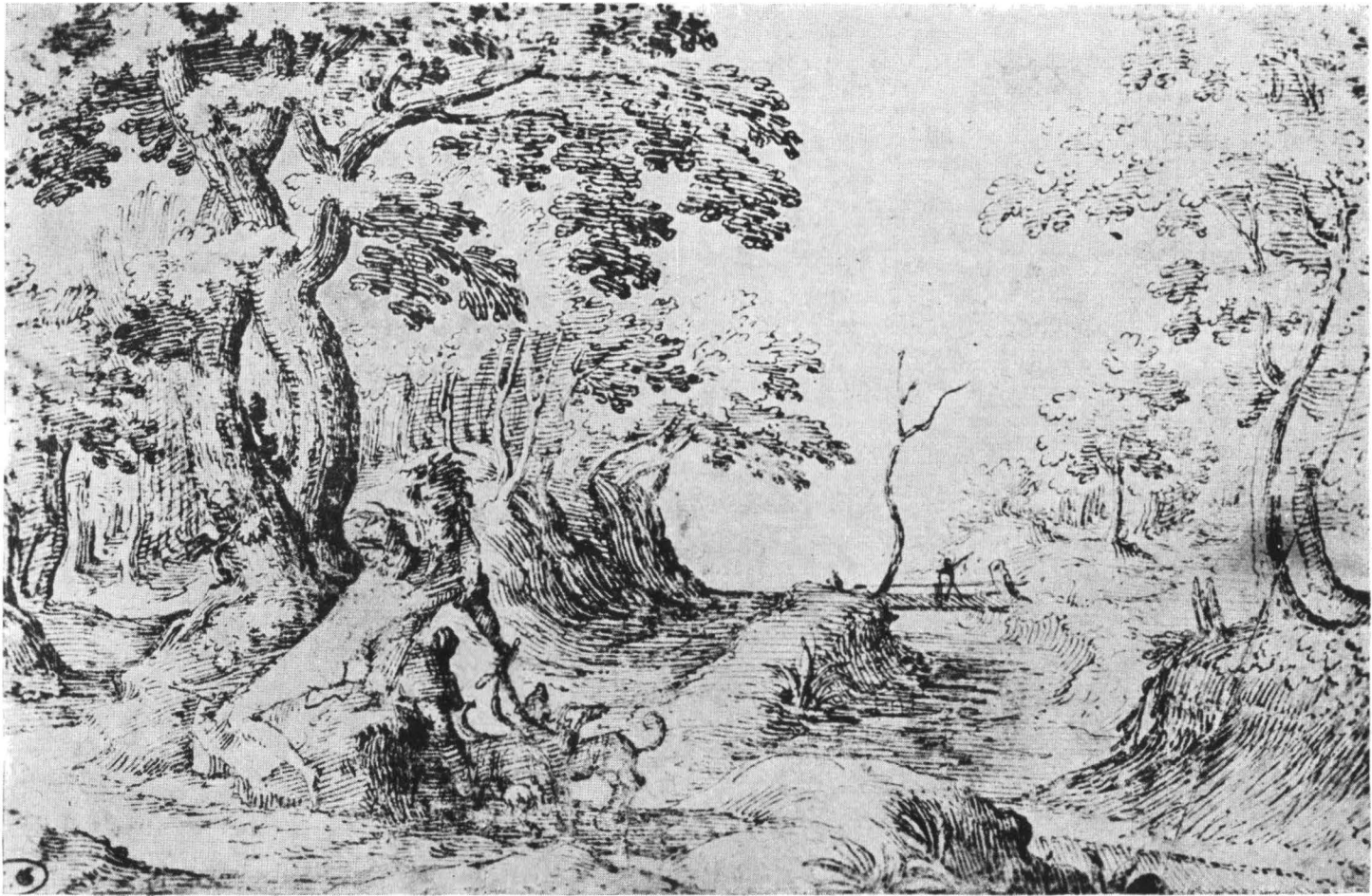
COL. PROF. G. OPRESCU.

263. *PIAZZETTA.*

COL. PROF. G. OPRESCU.

329. ȘCOALA VENEȚIANĂ. COL. PROF. Dr. I. CANTACUZINO.

MONITORUL OFICIAL
ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI 1937

25 Dec